

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	40.— K
Félévre	20.— „
Negyedévre	10.— „
Egy órá	340 „
Egyes szám ára 12 fillér.	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELÉVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 239. szám.

Péntek, október 19.

A háboru hirei.

A tegnapi esti Wolff-jelentés.

Berlin, okt. 19. A Wolff-iroda jelentései esztendőre estéről:

Flandriában csekély, Soissonstól északra igen erős tüzési harc. Oesel és a szárazföld között fekvő Moon szigetet szárazföldi és tengeri haderőink támadással elfoglalták.

A német flotta a Finn-öbölben.

Kopenhága, okt. 19. A „Vecserno Vremja” jelentései: Szentpétervárott híre jár, hogy egy erős német flotta már behatolt a Finn-öbölbe. A bombázástól való félelmében Szentpétervár lakossága ezrével menekül.

Elsülyesztették Norvégia legnagyobb hajóját.

Krisztiánia, okt. 19. A Themis 13000 tonnás gőzöst, mely Norvégia legnagyobb hajója volt, a Földközi tengeren elsülyesztették.

Az Unio újabb kölcsönt adott az antantnak.

London, okt. 19. A Reuter-ügynökség jelentései Washingtonból: Az Unio kormánya Oroszországnak ötven, Angliának huszonöt, Franciaországnak husz, Belgiumnak újabb öt millió dollár kölcsönt adott.

Aknába ütközött egy német dreadnought.

Szentpétervár, okt. 19. Oesel szigetéről elmenekült lakosok beszélik, hogy 12-én a megszállás előtt a sziget közelében egy német dreadnought aknába ütközött. Sorsa ismeretlen.

Zavargások Besszarábiában.

London, okt. 19. A Times jelentései Odesszából: Besszarábiában tegnap komoly zavargások törtek ki. Különböző városokban az élelmiszerhiány miatt zavargások és pogromok voltak.

Orosz hivatalos jelentés.

Szentpétervár, október 19. Hivatalos jelentés.

A németek ma reggel megkísérelték, hogy a Drinán több hidat verjenek. Tüzérségünk azonban nyomban elpusztította a hidakat.

A németek elsülyesztettek egy angol hajórajt.

Berlin, október 19. (Hivatalos.) Október 17-én az Északi tenger északi részében elzárt területen belül német könnyű tengeri haderők a Shetland szigetek közelében megtámadtak egy Norvégiából Angliába tartó kísérőmenetet, amely összesen tizenhárom járműből állott, köztük védelmi G. 29. és G. 3. modern angol rombolók. *A kísérőmenet minden hajóját, beleértve a fedező járműveket és rombolókat is, egy kísérő halászgőzös kísérettel megsemmisítettük.*

Tengeri haderőink veszteség és sérülés nélkül tértek vissza.

Tengeri haderőink hadműveletei Oeselnél tervszerűen haladnak előre.

Forradalom Kalábriában.

Nápolytól délre nem járnak a vonatok.

Berlin, október 19. Rómából jelentik: A Nápolytól délre fekvő vasuti vonalakon a közlekedés október tizedike óta teljesen szünetel. A róma-nápolyi forgalmat is rendkívül megszorították; Rómából csak kivételes esetekben kiadható külön engedély alapján lehet dél felé elutazni.

Kalábriában teljes anarchia uralkodik. A Brindisiből Valonába és Szalonikiba vezető tengeri ut biztosítására nagyszámú csapatokat küldtek ki Brindisi környékére. Minden jel arra mutat, hogy Délolaszország teljesen a szindikalisták és maszszisták kezében van.

Nyolcszázmilliót kap Galicia.

A lengyel pártok leszerelésének ára.

Bécs, október 19. Az osztrák kormány és a lengyel klub között létrejött a teljes megegyezés. A békekötés ára nyolcszázmillió korona, amelyet Galicia feldult területének helyreállítása címén fognak Galiciába juttatni. Miután pedig a lengyel klub tagjainak tulnyomó része galíciai nagybirtokos, a nyolcszázmilliónak tekintélyes része a klub zsebébe fog vándorolni.

Önálló Csehországot követelnek a csehek.

Stranszky nagy beszéde a Reichsrathban.

Bécs, október 19.

A reischraht mai ülésén Stranszky cseh képviselő foglalkozott a béke kérdésével. A Czernyn által megformulált békefeltételek szerinte nem kielégítőek. A megegyezésen alapuló béke, frázisnál nem egyéb. Czernynek a terület megnagyobbításáról és a kártérítésről való lemondását Ausztria népei helyeslik. Elhallgatta azonban az antant kívánságát, hogy minden idegen uralom megszűnjék. A cseh korona országainak arra irányuló jogai, hogy szuverén államot alkossanak, nem rosszabbak, mint a magyaroknak ugyanilyen jogai. A birodalom fennállása óta a csehek sohasem adták fel a cseh állam önállóságára és szuverénitására vonatkozó jogait. Amilyen szent a magyar korona joga, olyan szentnek kell lenni a minisztereink előtt a cseh korona jogának is.

Beck Lajos igazságügyi államtitkár.

Budapest, okt. 19. A Magyar tudósító jelentései:

A király Reuchenauban október 13-án kelt elhatározásával Beck Lajos képviselőt igazságügyi államtitkárrá nevezte ki.

A német császár fogadja a parlamenti pártok vezéreit.

Berlin, okt. 19.

A császár keletről hazatérve fogadja a parlamenti pártok vezéreit, hogy meghallgassa valamennyiüket a belpolitikai helyzetről.

Monier bírái előtt.

Páris, okt. 19. A semmitőszék arra kötelezte Moniert, a föllebbviteli bíróság elnökét, aki állítólag Bolobasa jogi tanácsadója volt, hogy november 6-án a semmitőszék tagjaiból alakított bíróság előtt megjelenjen.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, október 18.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

Keleti harcér:

Keletgaliciában végrehajtott eredményes rohamcsapat vállalkozáson kívül sehelysem volt különös esemény.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, október 18.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadserege: A flandriai arcvonal közepén tegnap is erős volt a tüzharc. Különösen az esti és a ma reggeli órákban fokozódott a tűz a Houthouster-erdő mellett és Tascendealtól délre. Draibantnál több ízben előretörő erős felderítő osztagokat visszavetettünk. A Labbassehal-csatorna és a Scarpe között, valamint St. Quentinől délre előtéri csatározás mellett a tüztevékenység is fokozódott.

A német trónörökös hadserege: Soissons-tól északkeletre a napok óta élénk harci tevékenység után tüzharcú csata fejlődött, amely reggel óta az Aillite-lapálytól egészen Brayerig csupán rövid megszakításokkal tartott. A szomszéd szakaszok is részt vettek a tüzharcban. Az Aisnetől egészen a Maas keleti part-

jáig az arcvonal számos helyén szintén jelentősen fokozódott a tűz. Verdun északkeleti arcvonalán tegnap reggel badeni rohamcsapatok a 344-es magaslat mellett Samoix-tól keletre merészen rajtaütöttek a francia árkokon. Öt nagy fedezéket széjjel romboltak és a megszálló legénységnek azt a részét, amely nem esett el a közelharcban, elfogták. Este az ellenség két ellertámadást intézett az elfoglalt árkok ellen, mindakétszer visszavertük.

Tegnap összesen 13 repülőgépet lőttünk le.

A Maina melletti Frankfurt ellen intézett repülőátadás viszonzásául tegnap újból bombáztuk Nancit.

Keleti harcér:

Az Oesel szigetén ejtett zsákmány számbavétele eddig a következő eredményt mutatja: Két orosz hadosztályból származó 10.000 fogoly, (Moonra csak néhány száz ember mekkül) 50 ágyú, amellyel sértetlen nehéz parti üteg és néhány tábori üteg. Számos fegyver és egyéb hadiszerszám.

Tengeri haderőnk egyes részei a Rigai öböl aknamezőin átnyomultak egészen a nagy Moonsund déli kijáratáig, ahova rövid ütközet után mintegy husz orosz hadihajó visszavonult. A Moonra levő Woi mellett észak estlandi parton levő Werder mellett elnémitottuk az orosz ütegeket.

Flottaegységeink a Kassaviek keleti részében helyezkedtek el és elzárják az átjárást nyugat felől.

A Jüna és a Duna között eltekintve orosz felderítőnek néhány hiábavaló előtörésétől, nem volt nagyobb harci cselekmény.

Macedon arcvonal:

A helyzet változatlan.

Ludendorff.

Az esti tíz órai!...

— Igazi, hamisítatlan nagybecskereki sóhaj. —

Idestova jó két esztendeje, — ha nem több — hogy sok mindenféle, kisebb-nagyobb furcsasággal és lehetetlenséggel megáldott városunknak van egy egészen eredeti, saját különlegessége; egyszerű említésére őszinte hidegrázás veszi elő, ugy a ben-, mint a kinszülött. Ez a keserves speciálitás, ez a hirhadt intézmény, mely miatt Nagybecskereket, ha csak lehet — elkerüli minden jó lélek, az ugynevezett: *esti tíz órai vonat*.

Az esti tíz órai vonat, melyet születése idején gyorsvonatnak is mertek csufolni s mely éppen azért talán sohasem érkezett be még tíz órakor! Most, hogy egy-kettőre itt lesznek a hidegek s ezáltal a mi humoros tíz órai vonatunk dolga egyre keservesebb problémává vedlik, — teljesen érthető, hogy az amugyis elkeseredett nagybecskereki ember előveszi a lantot és kiver rajta egy-két jeremiádat. Már csak azért is, nehogy azt higgyék az illetékesek, hogy tulságosan meg vagyunk elégedve a helyzettel. Mert az is kitelik tőlünk...

Maga a tíz órai vonat nem volna baj, sőt egészen jól festene, ha valójában tíz órai volna. De azok a rendszeresített két, három órai késések annyira felforgatják az érkező utasoknak, azok hozzátartozóinak s az amugy is fokozottabb, terhes munkával teljesen igénybe vett vasuti alkalmazottaknak, az ázó-fázó, didergő bérkocsisoknak s általában ennek az egész városnak egész éjszakai rendjét, hogy azt talán egy jól sikerült tüzilármával, félrekonatással vagy egyéb ilyesfélével sem lehetne különbül elrendezni.

Az utas, aki délután két óra huszonkilenc perckor indul el már amugy is fáradtan a szegeci csatlakozó állomásról a beigért és menet-

rendileg kilátásba helyezett esti tíz óra helyett a leggyakrabban másnap reggel két-három óra tájban esik ki félajutlan a kupéból. Közben annyira összedöcögötték, félangolosra tolatták már a közbeeső állomásokon, hogy inkább kórházba szeretne menni, mint szállóába. Azonban nem mehet sehová sem, mert mind a kettő csukva van. És mert nincs az a türelmes konflis, amely reggel két-három óráig várjon read esőben, sárban, hidegben és hóban.

Igy aztán kénytelen vagy csomagjaiddal, bőrdöccel, b. nőddel és k. gyermekeiddel a lucokban és a vastag feketeségben a néhány versznyi távolságban horkoló belvárost gyalog megközelíteni. Az éjfél karavánok, melyek ilyenkor társadalmi állásra és születésre való tekintet nélkül, a nappal érvényben levő exkluzivitás teljes mellőzésével, a demokrácia elveinek minden vonalon való érvényesítése mellett, — indulnak el az állomásról, képezik Nagybecskerek idegenforgalmának egy jelentős szervét.

Igy verőfényes nappal, meleg szobában, barátságos kávéházban jó szivar mellett lehet talán kissé humorosan beszélni az ügyről. De érkezéssel csak meg a decemberi fagyos csaták, havazások idején éjjel két órakor a *nagyállomás* címmel, de jelleg nélkül ellátott órháznál a tíz órai vonattal, mikor a konflis, fiakker nevét hasztalan kiáltozva rekedten, káromkodva törtetsz át az állomást környező miniatür mazuri tavakon, cugos cipődben fél-liter vízzel és szádban, szemedben az éppen most készült ideai sár mutatványpéldányával. Mikor aztán a kifecmodás imminens veszedelme elmúlt, félig fázva, félig izzadva, zárándokolsz be a városba, abban a balga hitben, hogy a szálloda végre enyhét ad. A szálloda azonban tizenegykor bezárul és nincs az a tulvilági hatalom, amely befogadásodra birhatná

reá. Így hát, miután az összes szállodákat hasztalanul végig zörgeted, visszatámoalgysz felszereléssel egyetemben a nagyállomásra, hogy ott a várótermében — esetleg az asztalon vagy a padlón — fejezd be a mai izgalmas napot. A várótermet azonban már akkor sietve lezárlák, amikor te gyanútlanul megérkező idegen a vonatból ide kiéstep. Vissza indulsz hát s agyadban egy kezdődő tébolytűdőben egy kezdődő gyulladás kíséretében, s annak összes ismérvei mellett megkezded újból vándorutadat...

Ki az, aki azt mondja, hogy ezen a teljesen elavult és veszedelmes állapotban nem kell és nem lehet segíteni? Mindössze egy mozdonyon mulik a dolog, mert az esti tíz órai vonat vasutas információ szerint azért kötele annyit késni, hogy egy tolató tehervonat munkáját megtakarítsa, már pedig egy új vonathoz hiányzik a megfelelő mozdony.

Ha a menetrendet intéző hatalmasságok esetleg nem tudnák, mi megsugjuk: az a bizonyos hiányzó mozdony ott ül és pihen a nagybecskereki fűtőházban, nem is egy, de két példányban, legalább másfél év óta. Ott ül a két mozdony, miközben csendben és észrevehetően rozsdásodik...

dr. Éjfély.

HIREK

— **Katonai kitüntetések.** A király, — amint a hadsereg rendeleti lapja közli — az ellenség előtt elesett Bartole Mihály 29-ik gyalogezredbeli tartalékos főhadnagynak a harmadosztályú katonai érdemkeresztet adományozta a hadiékítménnyel és a kardokkal, továbbá elrendelte, hogy a dicséret elismerés másodsor tudomásul adassék Barth Béla 29-ik gyalogezredbeli századosnak.

— **Egyházközségi közgyűlés.** A nagybecskereki római katolikus egyház holnap délelőtt 11 órakor tartja rendes évi közgyűlését Franz J. L. kereskedelmi tanácsos elnöklete alatt.

— **Nagybecskerek burgonyája.** A városi tanács idejében gondoskodni kívánt arról, hogy Nagybecskerek lakossága az öt megillető szükséges burgonyamennyiséghez hozzájuthassa. Ezért a tanács arra kérte az Országos Közélelmezési Hivatalt, adjon engedélyt arra, hogy a város burgonyaszükségletét a csenei és a zombolyai járásokban saját maga rekvirálhasson. A közélelmezési hivatal azonban nem járult hozzá a városi tanács előterjesztéséhez és közölte a tanácsal, hogy a szükséges burgonyamennyiséget közvetlenül fogja kiutalni Nagybecskerek részére.

— **Birói vizsga.** Dr. Maszalts Ferenc nagybecskereki kir. törvényszéki jegyző sikerrel tette le Marosvásárhelyen az egyesített birói és ügyvédi vizsgát.

— **Katonai rendőrség Nagybecskereken.** Egyes vidéki városokban már hosszabb ideje működnek a háborús viszonyok miatt szükségesnek mutatkozott katonai rendőrségek, melyeket főleg ott kellett felállítani, ahol nagyszámú helyőrség állomásozik.

A nagybecskereki katonai állomásparancsnokság intézkedésére most nálunk is van már katonai rendőrség. A különleges katonai rendőrség célja, hogy a helyőrség területén a katonai felügyelet alatt álló személyek felett a rendészeti teendőket ellássa, a szükséges nyomozó

Telefon 330.

Városi Mozi a volt esküdtzéki teremben.

Szombaton, október hó 20-ikán két előadás: 5 és 8 órakor

Vasárnap, október hó 21-én 4 előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor

Telefon 330.

A keresztes pók.

Szenzációs detektívtörténet 4 felvonásban. A főszerepben Alvin Neuss mint Tom Scharek.

Elsőrangú kísérő műsor.

Előkészületen: **A hajótöröttek.** A legfenomálisabb film attrakció.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szombaton, október hó 20-ikán 2 előadás.

Az első találka.

Vígjáték 3 részben, főszereplő:
Lov Walis.

A becsület törvénye.

Társadalmi dráma 3 részben.

Előadások: 5 és fél 9 órakor.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Helyárak. Mérsékelt: páholyülés 80 f, I hely 70 f, II. hely 60 f, III. hely 40 f. Rendes: páholyülés 1-20 K, I. hely 1- K, II. hely 80 f, III. hely 50 f.

Eljárásokat lefolytassa általában a fennálló katonai szabályok és a rend fenntartására ügyeljen a katonai és a polgári büntető törvénykönyvbe ütköző cselekmények megelőzésében az állomásparancsnokságnak segítkezzen. A katonai rendőrség közegeinek ezért jogukban áll súlyosabb beszámítás alá eső esetekben polgári személyeket is letartóztatni. Ily esetekben azonban mindenkor a csendőrséggel egyetemben kell eljárniok.

A katonai rendőrök balkarjukon fehér karzallagot hordanak a következő felirással: *Mil. Pol., Kat. Rend.*

A katonai rendőrség október 15-én megkezdte működését. Parancsnoka *Bergmayer* Résző alezredes, nagybecskereki katonai állomásparancsnok.

Népkönyha is lesz. A vármegye alispánja által indított és a *Tiszviselő konyhája*-nak felállítására irányuló mozgalommal egyidejűleg a város tanácsa tárgyalásokat folytat egy városi népkönyha létesítése érdekében. A tanács ez ügyben *Jankó* Ágoston udvari tanácsos alispán támogatását kérte s miután az alispán a vármegye legmesszebbmenő segítségét helyezte kilátásba, alapos a remény, hogy a népkönyha felállítása sikerrel fog járni. A tanács már az elmúlt évben is tervezte a népkönyha létesítését, de akkor az akció az élelmiszerek beszerzésének a nehézségei miatt nem járt eredménnyel. Most azonban, hogy a város a megyei hatóság támogatását is megszerezte, ez a ma már szinte nélkülözhetetlen intézmény felállítása lehetővé vált.

A színészek és a lakáshiány. A közismert nagybecskereki lakáshiány igen kellemetlen meglepetésben részesítette a színház elnöket tegnap ideérkezett tagjait. Az egész városban alig lehetett felhajtani egy-két üres szobát s a késő délutánig úgy festett a helyzet, hogy az esti előadás után hazatérő művészek nem mehetnek majd haza, mert nem lesz hová. Volt nagy lótas, futkosás napestig s ugylátszik valamely ügyes rendező mégis csak elrendezte este a súlyos problémát: a társulat a becskerekeli nagy lakásinség ellenére is elhelyezkedett szépen s az esti előadás szereplői megszabadulva az egész nap reájuk nehezdedő nem kis gondtól, vigan rophatták a *Csárdás-királynő* tüzes táncait...

Elloptak egy perselyt. A hadsegélyző hivatal által kibocsájtott 11708 sz. gyűjtőperselyt ismeretlen tettes ellopta a *Freund-féle* üzletből. A rendőrség felhívja a közönség figyelmét arra, hogy amennyiben valaki egy gyűjtőpersellyel könyöradományért jelentkezne, az illetőt adja át a rendőrségnek.

Nem maximálják a bor árát. Mostanában híre járt, hogy a bor árát is maximálni fogja a kormány. A bizonytalanságok, mely e kérdésben úgy a termelő, mint a vevőközönséget egyformán nyugtalanította, most eloszlatja

a miniszterelnök nyilatkozata. Wekerle miniszterelnök a borkivitel ügyében tegnap tartott tanácskozás után kijelentette, hogy a kormány nem kívánja a bor árát maximálni, csupán a kivitelét köti miniszteri engedélyhez.

A városi mozi, mint már említettük, holnaptól kezdve a volt esküdtársi teremben tartja előadásait és szombaton és vasárnap a „Keresztes pók” című fantasztikus filmet mutatja be. Az izzó szenvedélyektől áthatott, megrázó cselekményben *Alvin Neuss* a virtuózus moziművész játssza a főszerepet, amely bizonyára nagy hatást fog kelteni.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskerekeli anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: *Tabacski* Iván gk. földmives és *Tabakov Dobrila* gk.

Születések: *Sziller* Katalin rk. napszámos, leány. — *Ilijin Velimir* gk. napszámos, fiu. — *Schlachta* Jakob rk. kerületi munkásbiztosító pénztári tisztviselő, fiu. — *Krumenacker* János rk. máv. mozdonyvezető, leány. — *Delkov* Mihály rk. napszámos, leány.

Halálozások: *Pistván György* gk. 54 éves földmives, bélesavarodás. — *Krasnyáh* Agnes rk. 18 éves mezőgazdasági munkásnő, hasihagymáz. — *Meder* József rk. 18 éves földmives, tüdővész. — *Mész* János rk. 38 éves népf., földmives, csontbőrgyulladás. — *Zednik* Pál rk. 17 éves mezőgazdasági munkás, hasihagymáz. — *Özv. Momirov Györgyné* gk. 76 éves, gerincagyorsorodás. — *Kirtyánszki Lyubomir* gk. 36 éves honvéd, hősi halált halt. — *Popov* István gk. 28 éves, papucos tüdővész. — *Beneth* Maria rk. 7 hónapos, tüdőgyulladás. — *Gibauer* Istvánné gk. 52 éves, agyzuzódás. — *Kriszticz* Paula rk. 18 hónapos, bélhurut. — *Ilijin Dragomir* gk. 4 napos, életgyenge. — *Pellionisz* Gusztávné ág. h. ev. 36 éves, mellhártyalob. — *Veszeczki* Szvetozár gk. 70 éves napszámos, gerincagyulladás. — *Hofhansel* József rk. 20 éves vegyész, heveny veselob. — *Lengyel* Ilona rk. 4 éves, agyhártyalob. — *Nikiforovits* Simon gk. 74 éves lelkész, agyuta.

A fémkészletek sürgős beszolgáltatása.

A háború győzelmes befejezéséhez a muni- ciónyártásnak végsőkig való felfokozására van szükség. Ezt a nagy célt szolgálja a m. kir. honvédelmi miniszternek 13421/eln. 20—b. 1917. sz. rendelete, amellyel igénybevette a *vörösréz*ből, *sárgaréz*ből, *bronz*ból, *vörösfém*ből, *alpakká*ból, *pakfong*ból, *valamint a nikkel*ből és *aluminium*ból készült *fém*tárgyakat. Mindenki, aki ilyen fém tárgyakkal rendelkezik, kell hogy *mielőbb* felajánlja a hadseregnek municiónyártás céljaira az igénybevevett fémkészleteket. Aki önként ajánlja fel fém tárgyait, *magasabb árakat* kap, míg az olyan késedelmező, aki bevárja a kényszerbeszolgáltatást, kisebb térítési összeghez jut és ahhoz is csak a beszolgáltatás után jó idő múlva. Már azért is mindenki a saját jól felfogott érdekében cselekszik akkor, amidőn a *hivatalos hadifémbevéltőhelyeknél* önként és késedelem nélkül *beszolgáltatja* az *összes* arra kötelezett *fém*tárgyait, amelyekért a hivatalos hadifémbevéltőhelyek a legmagasabb megállapított átvételi árat tartoznak fizetni *rojtön* és *készpénzben*. Be kell szolgáltatni az alábbi *fém*tárgyakat:

*vörösréz*ből és *vörösréz*ötvezelekből készült cse- ngöket, csöveket, rudakat, disztóterveket, fűt- testburkolatokat, 25 cm. átmérőnél kisebb harangokat, kalap-, ruha-, bot- és ernyőtartó- kat, védő-, szőnyeg- és függönyrudakat, lösz- számasattokat és vereteket, stb., azután egy- szerű íróasztalkészleteket, diszmutárukat, függő- cégéereket és cégtáblákat, név-, reklám- és tájékoztatótáblákat, rácsokat, virágcsereptar- tókat;

tiszta nikkel és *nikkel*lemezbe bevont (le- mezt) *acél*lemezbe készült csészéket, fazekakat, főzőedényeket, kádakat, süttöket, tálakat, üstö- ket evőeszközöket, gyertya-, gyufa- és gyümölcs- tartókat, szitákat, szűrőket, vizeskorsókat, ecet- és olajtartóállványokat, gyorsforralókat, teafo- zókat, teáskannákat stb.;

*tiszta aluminium*ból készült tárgyakat, még pedig: mindenféle csészéket, fazekakat, fede- leket, főzőedényeket, hamutartókat, ivóserle- geket, kanalakat, kádakat, medencéket, serpe- nyőket, tálakat, tányérokat, üstöket stb.;

*vörösréz*ből és *sárgaréz*ből készült konyhafel- szerelési és hasonló tárgyak közül a különféle üstöket, lábasokat, tűzhelybe beépített vízme- legítőket, vıztartókat, parázstartókat, fürdő- kályhákat, mozsarakat, mozsártörőket, gyertya- tartókat, vasalókat, fél kilogramnál nehezebb rézsúlyokat, bálcákat, habverőket, gyümölcs- főzőüstöket stb.;

*öntárgyak*ból a korsókat, ürmértékeket, edé- nyeket, tányérokat, tálakat, fedőket stb.

A nagyközönség már a legközelebbi napok- ban értesítést fog kapni, hogy kik a *helybéli* és *környékbéli hivatalos hadifémbevéltők*. A hatóságok az erre vonatkozó előterjesztésüket már megtették, a kijelölés is megtörtént, úgy hogy a vidéki hadifémbevéltők névjegyzékének nyilvánosságra való hozatala már *csak néhány nap kérdése*.

SZÍNHÁZ, ZENE

Heti műsor.

Okt. 19. *Péntek*: (Páratlan 1.) *Csárdás- királynő*.

Okt. 20. *Szombat*: (Páros 1.) *Legénybucsu*. Operette.

Okt. 21. *Vasárnap*: (Bérlétszűnet 2.) *Legény- bucsu*.

Okt. 22. *Hétfő*: (Páratlan 2.) *Vengerkák*. (A drámai személyzet bemutatója.)

Okt. 23. *Kedd*: (Páros 2.) *Vengerkák*.

Szezonnyitás.

Az új társulat bemutatkozása.

Tegnap este mutatkozott be társulatával a Délvidéki színház új igazgatója *Bethleni-Bruckner* László Nagybecskereken. Az új igaz- gatót és az új társulatot élénk érdeklődéssel várta a színházi dolgok iránt mindig fogékony nagybecskerekeli közönség; a várakozást növel- ték az őszi színházi idény megszokott kezdő pontjának október derekára történt kitolása és a színház első állomásáról ide érkezett jó hírek. Nem csoda hát, ha a régi és új bérlők az idén a szokottnál hevesebb rohamokat indi- tottak az amugy is kevés számú páholyok, zsölyék és zártszékek birásáért. Az új társu- latnak van egy érdekes és kedves különlege- sége: a fiatal direktor egyuttal kar- mestere saját magának s már a bemutató estén kiderült, hogy a direktor nagyon jól vá- lasztotta meg a karmesterét és vizont.

Ide tartozik az a kis öröm is, hogy idült zengerajosok, sőt a legutóbbi szezonban mű- ködött agg zongora helyett hosszabb szűnet után ismét a katonabanda vidám csendülése hangzott fel a sok forró, zajos estét látott kedves öreg színházban.

Az első estén tulajdonképpen az operett- személyzet mutatkozott be. A *Csárdáskirályné* pattogó friss melódiái, lágy keringői voltak az új színházi szezon nyitánya.

Az új primadonna *Fátyol* Heddy elősmert erőssége a vidéki színházak s első felléptét nálunk is teljes siker kísérte. Vereczki Szilvia nehéz és fárasztó sok énektudást és színészi kvalitást kívánó szerepében egyformán kellően érvényesült finom koloratur hangja, diszkrét és előkelő játéka. Fogadtatása igen meleg, szívből jövő, lelkes volt. Ugyszólván minden egyes énekszámát és táncát megkellett ismé- telnie.

A másodszebrett *Véghelyi* Iza kellemes hangu kedves és tehetséges színházi jelenség.

Határozottan öröndetes és a legutóbbi évek- hez viszonyítva sokkal különb az idei férfi együt- tes. A régóta nélkülözött énekes bonvivan hiánya legutóbb már szinte türetetlen volt. Éppen azért örömmel kell megállapítani, hogy *Virág* Lajos Edvin szerepében igen jó és kellemes énekes színészként mutatkozott be, ki amellettt hogy kellő és jól iskolázott hanggal rendelke- zik, izléssel játszik és szépen táncol. Úgyes táncos komikusnak ígérkezik *Varga* Béla és a régi jó gárdából való *Gyárfás* Ödön, a vidéki színházok egyik kiváló ismert tagja, aki *Kere- kes* Ferkó szerepében igazán egy-kettőre meg- szeretette magát a nagybecskerekeli közönséggel.

Radócz Ferenc, *Tarnay* Béla, *Kertai* Ilona és *Alföldy* Jenő szintén előnyösen mutatkoz- tak be.

Az új igazgatónak is premierje volt a teg- napi nap, ő vezette a zenekart s a temesvári katonabanda főlányos dirigálása mellett méltán hozzájárult a bemutatóest sikeréhez,

Bár a kórus, — főleg férfi tagokban — s ez a háborús férfitánnal menthető — kissé kevés számú is, viszont a díszletek csinosak, újak és változatosak s az új direktor ezzel is reászorgál arra, hogy itteni működését kedvező kilátásokkal folytassa.

Csak Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona és Eau de Fleurs illatokat használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyármányából, mert

felülmúl minden külföldi gyármányt.

November 1-re, vagy legkésőbb november 15-re kerestetik 2 egymásba nyíló butorozatlan

Szoba

egyedül álló férfi részére.

902

Cím a kiadóhivatalban.

Nyul elárverezés.

A Garnisonsmenage tulajdonát képező tiszta- és félvérű belga óriás nyultenyésztés a legmodernebb berendezéssel együtt f. hó 21-én d. u. 2 órakor a Kollarow-féle téglagyárban nyilvános árverés alá bocsátatik. A legtöbbet ígérő készpénzfizetés mellett azonnal átveheti a megvett darabot.

Cs. és kir. Garnisonsmenage intézősége, Nagybecskerek, Aradáci-utca 1.

895

Szakácsnő

kerestetik a cs. és kir. 12. gy.-ezr. tiszti konyhája részére, ki finom tésztákat tud készíteni. Magas fizetés. — Jelentkezni d. e. 9—11 óra közt lehet a kaszárnyában az ét- — kezdé intézőségénél. —

900

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti-fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Kerestetik

november 1-re 2 butorozott szoba konyhával, a konyha esetleg berendezés nélkül. Ajánlatok kéretnek „Gyermektelen lakó” jellegére a — kiadóhivatalba. —

882.

Pezsgődugót

használt, nem műparafából, sem töröttet veszek, bármily mennyiségben előzetes érdeklődés nélkül. Utánvéttel 120 K darabonként, használt palackdugót 22 K kg-ként. — Új dugókra csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

Robicsek Adolf parafadugógyára
Budapest, Nefejeits-utca 15.

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.
Steinmetz Géza (Ang. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és foglárás:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Toll Mihály, Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mészáros Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-utca.

Drogéria:

Melkuha Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészáros E. Öveggye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképés:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis M., Erzsébet-hídon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűtés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Mezezei-utca.
Vági Sándor, szerb egyháspalota.

Kávéház:

Bolyom György, Klub-kávéház.

Késműaru-, rövidárnyűzet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társai.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mórné, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-utca.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkövtár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpallota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési Intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatruhás:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Máttyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árérti közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala